

som sagt, meget, at Administrationen er gaaet den Vej og ikke har haft dette Syn paa Sagen. Jeg tror ikke, at der fra nogen Side vilde være blevet rejst den mindste Kritik, om Administrationen her havde sørget for, at Arbejdet var blevet udført her i Landet.

Men hvis nu virkelig Administrationen ikke mente at kunne modtage Burmeister & Wains Tilbud, havde der sikkert været en anden Vej aaben, som kunde have været benyttet; nemlig den, at Færgerne var bleven bygget paa Orlogsværftet. Vi have paa Orlogsværftet for Tiden staaende to ledige Beddinger med tilhørende Værksteder og Værktøj, og der var ikke det mindste i Vejen for, at Orlogsværftet kunde have paataget sig dette Arbejde. Jeg ved nok, at disse Beddinger maaske ere for korte, men er en Bedding for kort, kan den forlænges og gøres tilstrækkelig lang, og Orlogsværftet vilde med sin store Stab af Haandværkere og Teknikere udmærket godt kunde have udført dette Arbejde. Det vilde jo heller ikke have været helt nyt eller ukendt for Orlogsværftet, om den havde faaet Bygningen af denne Færge, idet de nemlig i de senere Aar have repareret en eller to, i ethvert Tilfælde en af vore større Dampfærger, og det hed sig den Gang, at det Arbejde blev udført billigt og til Statsbanernes fuldkomne Tilfredshed. Jeg kan derfor ikke forstaa, hvorfor man, naar man vilde forkaste Burmeister & Wains Tilbud, ikke anstrengte sig for, at Færgerne kunde blive bygget paa Orlogsværftet. Arbejdet vilde da ogsaa være blevet her i Landet og kunde være blevet lige saa godt som det, der nu kommer fra Udlandet.

Vi have haft Konference med Ministeren om Udarbejdelsen af Tegninger og Overslag til disse to Færger, og vi have der faaet oplyst, at det har kostet ikke mindre end 30,000 Kr. at faa disse Tegninger udarbejdede. Alle ere vist enige om, at det er en overordentlig høj Pris at skulle betale $1\frac{1}{2}$ pCt. for Arbejder, der andrage en Sum paa over 2 Mill. Kr. Der er ingen Arkitekt, der faar saadanne Honorarer som det, der er ydet her. Det er ellers altid Skik og Brug, at Honoraret aftages efter Overslagssummens Størrelse. Man kan ganske vist regne en højere Procent, naar det er en lav Overslagssum, men naar Overslagssummen som her gaar op til 2 Mill., plejer Procenten at blive nedsat, og 30,000 Kr. er en overordentlig høj Betaling. Hvem har modtaget denne Betaling? Det er Orlogsværftets Teknikere,

Direktøren og Underdirektørerne, som have udarbejdet disse Planer og Overslag, og det er vel ogsaa dem, der have modtaget disse Penge af Statskassen. Jeg antager selvfølgelig ikke, at disse Mænd have udført Tegningerne selv, Specialtegningerne ere vel udførte af andre Folk, som de have lejet dertil, men det har under alle Omstændigheder været en udmærket Fortjeneste for disse Mænd at udarbejde disse Tegninger og Overslag. Hvis nu Staten var gaaet den Vej, at man havde paalagt Orlogsværftet at udføre dette Statsarbejde, antager jeg, at man vilde have sparet disse 30,000 Kr., som nu ere ydede, idet man da vilde have paalagt Orlogsværftets statslønnede Embedsmænd at udføre Arbejdet som en Del af deres Embedspligt, og det vilde, synes jeg, have været en meget betydelig Besparelse. Jeg føler mig overbevist om, at man ved at have givet dette Arbejde til Orlogsværftet vilde have kunnet faa det udført lige saa billigt eller maaske endnu billigere, end det bliver udført i Tyskland, og man vilde sikkert ogsaa have faaet det udført langt bedre end det Arbejde, vi nu faa nede fra Tyskland. Jeg beklager som sagt meget, at Statsbanernes Ledelse ikke har vist det Hensyn lige over for vort eget Lands Industri, der sikkert i Øjeblikket kæmper under meget vanskelige Kaar, og særlig hele den store Stab af Arbejdere, der ere knyttede til Industrien, og som for Tiden leve i en arbejdsløs Periode saa haard og trang, som vi ikke have haft den i mange Aar. Der vilde have været al Grund til at tage Hensyn hertil og til at gøre det yderste til, at Arbejdet var blevet her i Landet. Vilde Administrationen ikke paa eget Ansvar have paataget sig dette, enten at give det i Entreprise til Burmeister & Wain eller at lade det bygge paa Orlogsværftet, forekommer det mig, at det havde været rimeligt, om Administrationen havde henvendt sig til Rigsdagen og spurgt om dens Mening, f. Eks. taget en Forhandling, hvad der ofte har været Tilfældet i lignende Sager, med Finansudvalget og spurgt om, hvad det syntes. Jeg tror, at hvis Administrationen var gaaet den Vej, vilde Arbejdet sikkert være blevet her i Landet, man vilde ikke have regnet saa nøje med at spare nogle faa Tusinde Kroner, man vilde langt have foretrukket under disse vanskelige Forhold at lade Arbejdet blive herhjemme.

Det er jo ikke det eneste Statsarbejde, der under den nuværende Regering er vandret til Tyskland, der er ogsaa bestilt